

سیار طریجیلرینک انشان آنداختی اصولی

استانبول

۱۳۰۲

سنه

طوبخانه عامره مطبعه نسنده طبع اولنمشدر

(۳)

تعلیم اثنالزند: او کره دیله میان واکلا شلمسی بالفعل انداخته
متوقف اولان خصوصاتی دخی نشان انداختی زماننده
او کر تعلیدر.

(۲)

نشان انداختی ایچون حاضرلق

نشان انداختندن اول طوپیچی افرادینک کرک نظریات
و کرکسه تعلیم عملیاتلرنندن بیللمری لازمکلان معلومات :
(۱) طوپ و قاجبخانهک اقسام و صورت
استعماللرینک بیللمسی و طوپ خدماتنک تعلیمنامه موججه
اجرا اولنه یله جکنه هر وجهله امنیت اولنه بیلسی و بونلردن
ماعد اچاوشان و ضابطانک انداخت جدولی استعمالنی
وانداخت اصولنی تمامیه بیللمری لازمدر.
برطوپی انداخته حاضرلق ایچون اولجه مانوره
حرطوجیه انداخت ایدلش اولمیدر.

(٤)

طوب وقانك كرك اثنای انداخته و كركسه انداختدن
صكره صورت استعمال و تطهيرلى حقنده دقت اولمى
لازمكلان مواد و طوبى آتشمك ايچون فونيه اينك
قوللايلمى (+) :

طوب چاوش واونباش-بلرينه واونباشى چاوش اولمغه
قابليتى اولان نفراته قا اقسامك ايجابنده سو كيلوب بعده
برى برلرينه طاقلملرى اصولى قاجى اوسته سى معاونديله
او كر دلميدر . و بونكله برابر غاز خلقه سنك نه كى قصور
و نقصانلرينك غازك خارجه چيقمسنه سبب اولديغى
و غازك چيقدىغى قالك اوزرلنده ظهور ايده جك هانكى
علامتلايله اكلاشيله يله جكى و بوزولش غاز خلقه
و پافه لر ينك تعمير و يا بتون بتون لزوم تبديل و تجديدى
خصوصاتى ارائه و تفهيم قلمليدر . طوب چاوشلارى

(+) فونيه چكمك ايچون نقدر قوت لازم اولديغى نفراته
او كركمك ايچون اولجه برقاج كره يالكز فونيه آتشمك تعليمى
يادردلميدر .

(۵)

ونفرت وقتنده اجرا ایتدکری تعلیمدره واشاغیکی
خصوصاتده ملکه پیدا ایتلیدرل :

میلارک طوغری وامنیتله دانله طاقلملری وخصوصیه
هرشیدن زیاده قاپسوللرک ویده لی محللارینه ایوجه
یرلشدیرلملری طوغری وسهولتله فونیه چکلمسی وطوپ
چاوشلرینک هپسندن زیاده شرابئل طیهلرینی طوغری
قولاللملری لازمدر .

ذکر اولسان خصوصات وقت حاضریده نقسدر اهمیت
ودقتله تدریس وتعلیم اولنش ایسهلر وقت حربده دخی
اونسبتده ملکه وموقعیت مأمول اولنور .

(۲) نفرا ته لایقیله نشان آلمسنی او کرتمک اهمیتلی
اولدیغندن بوخصوصه اهمیتنی نسبتنده دقت اولنلیدر .
نشان المق ایچون طوپچی نفرا تندن آچیق وکسکین کوزلی
هر زمان شبهه ونظارتیه براقیه جق وجهله امنیتلی اولنلری
انتخاب وایلریده دانه انداخته یتشدیرلملری ایچون اولجه
نشان المقده استخدام قلملیدرل .

آچیق ودومانلی وسسیلی هوالرده اراضی اوزرنده مواد

طبیعیہ وضعیہ دن هدف اتخاذ فلنہ رق انلرہ نشان المق
 خصوصلرینک کوسترلسی قوشلمش طوپہ اجرا اولسان
 عادی تعلیملر زمانسہ عائددر . ودشمن فرض اولسان
 قطعہات عسکر یہ اوزرلرینہ تشکیلات مختلفہ اوزرہ
 طوررکن و حرکت ایدرکن و آچققد و مواقع و سپارقه لرنده
 بولنورلرایکن نشان الدیرمغه دخی السدیرلملیدر .

عموم طویجی نقراتی تعلیملرده امنیت اولنہ جق درجہ دہ
 ملکہ و مہارت کسب ایتدکلرندن صکرہ ارتق تبدیل
 ایدلماک اوزرہ طویلرندہ نومردلری تعیین اولنور .

(٣) ارتفاع و یان کرتہ نک صورت استعماللری
 و شرانبل طپہ لرینک مدت احتراقلری کرک طوپ باشندہ
 و کرکسہ مخصوصا تعلیم زمانلرنده اوکر دلملیدر .

بووجهلہ قزانیلان ملکہ و معلوماتی ایلریدہ حرب زمانندہ
 امنیت و مہارتلہ تطبیق ایدہ بیلماک ایچون عادی تعلیملرده
 تأثیرات فرضیہ اوزرلرینہ تعصبات اجرا قلملیدر .

بروجہ بالا عسکرہ اوکر دلسی لزومی کوستریلان
 خصوصاتی مطلوب و مقصد، موافق اولہ جق درجہ دہ

(۷)

نشان انداختی زمانه یقین وقتلرده او کرتک ممکن
اوله میه جغندن تعلیمی اولندن وقت وزمانلریله و صر سیه
گوسترمک و یادر مق اقتضا ایدر .

(۳)

اصل نشان انداختی

(۱) سیارطو پیچی الیلرینک نشان انداختی اجرایی
مدتک ابدالرنده اول بول نفراتی انداخت ایچون ایجاب ایدن
ملکله و قابلیت یتشدیرملیدر . ار القده بشقه تعلیم
اجرایی دخی اوله یلور سده هیچ بروجله نشان انداخته
سکته ویرماملیدر .

نشان انداختی اجرا اولنه حق کونلر میرالای بک طرفندن
انتخاب و تعیین اولنورلر . ایکی الای بر زمانده و برابر
اوله رق نشان انداختی اجرا ایده جکرایسه کونلرک انتخابی

(۸)

مذکور الایلرک میرلوالقرینسه عائد در بوحالده ایجاب
واقضا ایتمدکجه وقتک تعینندن ماعداتر تیبیات سائرهنک
اجراسی میرالای بکه زاجعدر .

(۲) هر سنه اجرا اولنه جق آتش تعلیمی و نشان
انداختی ایچون اعطا و صرف قلنه جق مانوره خرطوجیله
جبخانه نک ییوک آمر حضورنده اتمان ایچون انداخت
ایدبله جک مر میات قسیمندن ماعداسنی میرالای بک بلوک
وظایورلره ایجاب و مناسبنه کوره تقسیم ایدر .

آتشلی تعلیم و نشان انداختنک دخی سائر تعلیمیری مثلوق
بلوکلرجه حسن اجراسی بلوک قوماندانلرینسک باشلوجه
وظیفه لرندندر . بلوک قوماندانی تعلیملرک اصل و برنجی
معلمی اولدیغندن صرف قلنه جق ججهاته قسم اعظمه نک
قوماندان مومی الیه طرفندن تقسیم و صرف ایتدیلمسی
لازمکلور . طایور قوماندانلری بلوکلرک ترتیبات و حرکاته
نظارت ایدرلر .

برسیار طویجی بلوکنه آتش تعلیمی و نشان انداختی ایچون
ویرلسی لازمکلان آتملرک مقدارلری :

(٩)

آتش تعلیمی ایچون ایجاب ایدہ جک خرطوجک مقصداری
بہر طوپہ ۴۰

نیم
نیم
نیم
نیم

(۱) بلوک در در طوبلی اولدیغی حالده برکون

ظرفنده افرادہ مخصوص درس انداختی ۱۶ ۰۰ ۰۰ ۱۶

(۲) بلوک در در طوبلہ برکون ظرفندہ

طاقیم ضابطلرینہ مخصوص درس انداختی ۳۲ ۰۰ ۱۲ ۲۰

(۳) الٹی طوبدن عبارت اولدیغی حالده بلوکک

محاربہ ترتیبی اوزرہ برکون ظرفندہ انداختی ۶۰ ۱۲ ۱۸ ۳۰

(۴) بلوکلر التیشیر طوبلہ اولدقلری حالده

برکون ظرفندہ طابورلہ محاربہ ترتیبی

اوزرہ انداخت

۳۶ ۰۰ ۱۲ ۲۴
۱۴۴ ۱۲ ۴۲ ۹۰

(۵) بلوکلر التیشیر طوبلہ اولہرق عوم

طویچی مفتشی ویاخود دیگر برمفتش

بولندیغی حالده

۳۶ ۰۰ ۱۲ ۲۴
۱۸۰ ۱۲ ۵۴ ۱۰۴

مشار الیہک حضورندہ امتحان انداختی

(۱۰)

(۳) نشان انداختی زمانده ممکن اوله ییلدیکی قد
ظوپلر ایله برابر جبخانه عربهلرینی دخی بولندیره رف
مذکور عربهلره جبخانه وضعی و مذکور عربهلردن بلوک
جبخانه ویرمک اصولنی اوکرممکه دقت اولملیدر .

(۴) میرالایک نشان انداختی ایچون انتخاب ایتیش
اولدیغی کون و ساعتلری وقت و زمانیه طابور قوماندانلرینه
خبر و معلومات ویرر . بونک اوزرینه هر باوک قوماندانی
کندیسنه عائد ترتیباتی اجرا ایدوب طابور قوماندانه خبر
ویرر . و طابور قوماندانی دخی باوکلر کویرمش اولدقلری
• معلوماتی میرالای بکه خبر و یروب و میر مومی الیه دخی
ترتیبات واقعه نیکدیگرینی مانع اولمالرینی تدقیق ایدز .
(۵) نشان انداختند . قولانیله جق هدفلر مر میاتک
تأثیرلرینی کورمک و ارتفاع و یا کرتیه یی طبقی محاربده
اولدیغی کبی تصحیح ایده یلمک ممکن اوله ییله جک وجهله
اولملیدر . • بونک ایچون هدفلرک دائمًا تحتدن یاپیلمسی
لازم کلمز . اغاجلق و استحکام و سپرل آرقه لرند، و حندقلرده
بولنان هدفلره دخی انداخت ایدیلور .

هدف‌ر تقدیر مختلف و متنوع اولور سه اول قدر فائده‌لی
 اوله جغندن اراضی اوزرنده ممکن اوله بیلدیکی قدر عوارض
 و موانع تشکیل و ترتیب اولنلیدر اگر ایشه یرامیه جق
 قونداقلی طوب و عربله موجود ایسه بوناری هدف اتخاذ
 ایتلیدر. تخته دن معمول هدف اوزرینه انداخت ایدلیدیکی
 حالده نائیرات واقعه به زمین اوزرنده باقیلوب ایجاب ایدن
 رسملر دخی او یولده یاپیلور و زمین اوزرینه انداخت
 ایدیلان شرانلارده دخی نائیرات بعد وار تفاع شکسته
 باقیله رق تقدیر ایدیلور.

مر میساک نائیراتی قولایقله ولایقیله کورمک ایچون
 تحتلر دن معمول هدف‌لر دخی لازمدر.

نشان انداختنده قولانیله جق تخته هدف‌لرک بتون الایلرک
 انداخت نائیرلرینی متنایسه ایتک ایچون بر اولجی اوزره
 یاپیلملری ایجاب ایدر.

{ ا } تجربه نشان تخته سی : بش متره مربعی اوله جقدز

{ ب } آوجی نشان تخته‌لی

(۱۲)

بهرينك ارتفاعى ۱,۸۰ واكى ۰,۵۰ وارالقرى ۲ متره
اولقى اوزره ترتيب ايديلان تحتلردن عبارتدر .

اشبو آوجى تحتلرينك ارقه لرند، و ۱۰۰ متره اوزاقده
۵ متره طول و ۱,۸۰ ارتفاعنده احتياط هدا فلر قونيله بيلور
{ ح } پياده عسكرى كچي فرض اولنان نشان تحتلري

۱۲ متره طولنده ۱,۸۰ متره ارتفاعنده در .

مذكور تحتلر طوبوق رنكنه بويانمش اولوب و اوزرلرينه
هدف نقطه و چيركيلي اوليه جقدر .

{ ز } طوب نشان تحتلري ۱۵ متره اراق بعديله ترتيب

ايداش ايكي نشان تحتلر سندن عبارت اولوب او كده طوب

فرض اولنانلرك ارتفاعلري ۱,۸۰ متره در ۰ ۷,۵ متره

بونلرك ارقه لرند طوبوق يرينه دخی ۱,۸۰ متره عرض

وارتفاعنده ديكر تحتلر ديكيلور . و ممكن اولور ايسه

بو تحتلرك اوزرلرينه طوب و طوبالغك رسملري يالليلدر .

مراد و مقاصد مخصوصه يه مبنی مذکور ابعاددن فرقلى

ابعادده هدف ياپلمسى الابلرك رايلىرينه محولدر .

اشبو ب، ح، د ذكر اولنان نشان تحتلريني بعضا يار مقدار

(۱۳)

وياخود بتون بتون برمانك ارقه سنه صافليه رق وطبيعي
مانع بولنديغي حالده اعمال ايديله رك بوصوتنرايله ستراولنمش
هدفلر اوزرلرينه دخي انداخت اجرا ايتليدر .

(۶) هدفلك يانلرنده مرميانك تاثيراتني كورمك
وقيد ايتك ايچون لازمه كلان آدملك تعييني وبوكا دائر
ترتيبات سائرتهك اجراسي طابورله عائددر .

هر بلوك انداخت تاثيراتنه دائر راپورط وجدولار تنظيم
ايديه جكددر . واشبو جدوللردن مؤخرأ تاثيرات عموميه
اكلاشيلور امتحان نشان انداختني كوز تملك ايچون بيوك
آمر طرفندن مخصوصاً مأمور تعيين ايديلور .

واشبو امتحانده حصوله كلان تاثيرات ايله بلوكلك تنظيم
ايتمش اولدقلري جدوللرده محررتاثيرات فارشولشديز يلورسه
حقيقت حال ميدانه چيقار .

(۷) نشان انداختي اشاعيده بيان اوانان صره ايله

اجرا اولنور :

بطريقه دردر طوپله

{ | } افراده مخصوص درس انداختي

انداختنک برنجی کونده یقین مسافه لده تیر به نشان تحتہ سی
اوز رینہ انداخت اولنہ رق پرہق کر تہ ایله یان کر تہ نک
تبدیلندہ مرمیاتک یان وار تفاعنه اولان اصابتلرینسک دخی
اکا تابع اولہ رق همان دکشدکلرینی افراد وخصه و صیلہ
کوچک ضابطانہ اکلاتق لازمدرہ ککوپ باشندہ بولناتلرک
مذکور۔ اصابت نقطہ لرینی کورملری ایچون ہر انداختنک
عقبیندہ برصریغہ مریوط سیاه برمدور لوحہ ایله مرمیاتک
تحتہ اوزرنندہ کی محل اصابتلری کوستریلورہ
و بوندن ماعدا خرط وچلرک وزن و حاللرنجہ ایلریدہ
بالضرور وقوعی محتمل حالاتہ مشابہ اولسق اوزرہ
تقصان و رطوبتلی و توزلی خرطوچلر ایله دخی انداخت
ایدیلہ رک بونلرک ایراث ایدہ جکلری تأثیرات مضر، و بونلر
ایله برابر طوپ خدماتنک اصوللرینہ غیر موافق صور تہ
اجر الزندن و تکرارکلردن بر یسنک منخط بولنمسندن
وقوع بولہ حق قتالقلرنفہیم وارانہ قلملیدر
ووشراپنل انداختندہ دخی شرانلک دانہ دن و تأثیراتنک
دانہ تأثیراتنسدن فرقلری و بونکلہ برابر طوپہ ویریلان

ارتفاع تبدیل ایدیلوب طیه ثانیه سته طوقونلیدیغی حالده،
 یالکز ارتفاع شکستک دکسیدیگی و بالعکس ارتفاع نابت
 براقیله رق طیه نك مدت احتراقی تبدیل اولنور ایسه کرک بعد
 شکست و کرکسه ارتفاع شکستک ایکسینک بردن تبدل
 ایندیگی اکلا دلمیدر.

{ ب } طاق ضابطلرینه مخصوص درس انداختی :

بلوکلر دردر طوبله

بوانداخت طاق ضابطلرینه مخصوصدر .

انداختک اینجی کوننده هر بر طوپه بر طاق ضابطی
 دردنجی طوپه دخی احتیاط ضابط بو لنیدیغی حالده
 طوب چاوشلرندن بر مناسی قومانده و مرمیاتک تأثیراته
 دقت ایدرک لازمکلان تحقیقاتی کندی کندیبلرینه اجرا
 ایدرلر . مذکور انداختک اجرایی ایچون بلوک قوماندانی
 تخمین ایلمش اولدیغی مسافده، طوپلری هدفه قارشو
 ایتدیردر و قوماندان مذکورک آتش قومانده سیله انداخته
 باشنور . پرمق کرته وسائر حقهنده برطوپده بوانسان
 معلوماتی دیگر طوب خبر الملمیدر .

بوندن صكره انداخت اصولنك تطبيق و اجراسى طوپلرى
قوماندا ايدنلره براغيلور .

بلوكك آتشى بر باشدن ديكر باشه طوغرى آغر آتشله اجرا
اولنور . بو وجهله برقاج دفعه صرسييله انداخت تكرر
ايتد كدن صكره آتش كسد يريلور .

و نشان تحته سى ياننده نأثيرات واقعه يي قيد ايتمكه مأمور
اولنلر تنظيم و املا ايتد كلرى جدولى بطريعه به كتوررلر
و طاقم ضابطريله سائر طوبه قوماندا ايدنلر انداخت اثناسنده
اجرا ايتمش اولد قلرى تصحيحات قيدلى مرمياتك نأثيرات
حقيقه ليله تطبيق و مقاييسه ايديلوب بو آنده بطريعه
قوماندانى طرفندن ضابطان مومى اليهمه درس اخطارات
لازمه ويريلور . هدفده بولنوب مرمياتك نأثيراتنى
قيد ايتمكه مأمور اولنلر وظيفه لىنى تسهيل ايچون هدفك
برقاجوز متره ايلروسنده و كيروسنده واقع مسافه ارالق
قاز قز ليله يكرمى بشر متره به تقسيم ايدلش اولمليدر .
هر حالده مرمياتك نأثيرلى طوغرى كوريله ييلوب
تصحيحات مقتضيه نك الك فائده لى وجهله اجرا سنده ملكه

و مهارت تامه استحصانه تمامیه غیرت و اهتمام اولمیدر .
 مذکور انداخت ممکن اوله بیلدیکی قدر مسافات مختلفه ده
 و کونش و کولکده ، بولنان هدفله اوزر لرینه و مختلف
 مرمیانه اجرا قلمیدر .

اشبو انداختد ، هدف پیاده عسکری کبی فرض اولانان
 نشان تحتلیدر .

(۶) بلوکلرک محاربه اصولی اوزره انداختلری :

بلوکلر التیشر طوپله

اوچنجی کونده اجرا اولسه جق اشبو انداختک اصول
 اجرایی تمامیه محاربه ده و دشمن قارشوسنده وقوع
 بوله جخی وجهله اولسی و بلوکلر حرکاتیک دخی
 تعلیمنامه موافق اوله رق اجرایی و تصحیحات و تعدیلات
 ایجابیه نک دخی انداخت اصولی موجبیه یا بله سی لازمدر
 طاققرله باشلی باشنه اوله رق محاربه اصولی اوزره انداخت
 اجرا اولمیه چقدردر . بوانداختده دخی هدف پیاده
 عسکری کبی فرض اولنان نشان تحتلیدر .

(۷) طابورک محاربه اصولی اوزره انداختلری :

بلوکار التیسر طو لہ

طابور ایله انداخت خصوصی اولہرق طابور قوماندانا
 اولہ کورمش اولدیغی خطاری تصحیح ایتسی و بعض
 افکارک تطبیقات و اجر اسی و خصوصات مذکورہ حقلرنا
 تنبیہات لازمہ نک ویرلمسی چون اجرا اولنور و بونکله برا
 بلوکارک حرب موقعلری انتخابی و مع مافیہ بلوکار ای
 بیدری و اصولیہ حربہ باشلانمسی و اخاصل نکمیل بلوکار
 آتسارینک برهدف اوزرہ توحیدی مقصدلری دخی تطبیق
 ایدیلور . آتسارک توحیدندہ برقاج بطریہ نک برد
 آتساری انسانندہ هر بطریہ مریاتنک تأثیرلری کورما
 خصوصنک فدر صعو بتلی اولدیغی و تأثیرات مذکورہ نہ
 کوریلہ بلمسی چون اک قولای چارہ نک ندن عبارت بولندیغ
 واشو خصوصلرده طبور قومانداننک بلوکلری حرب
 موقعنه کتوروب تعیبه ایتسی کافی اولہ میوب مذکور بلوکار
 آتسارینک تنظیم و تحویلی کیفیتلرینک دائماً کندی اند
 بولنمسی لازم ایدوکی بالفعل اجرا ایدیلور .
 طابور ایله اجرا اولہ حق اشبو انداخت ایچون هدفلر

عددی بلوکلرک نسبتده زیاده اولمیدر . و بوزیاده لک
 هدفلرک جبهه جه کفایتی دیمک اولوب درینلک خصوصی
 ارانیلیه جقدردر . بوانداخته حاصل اولان تأثیرات
 عمومیتله بلوکلره عائددر .

(ه) غوم طویچی مقستی یاخود بر دیگر مفتش بولندیخی
 حالده منسار الیهک حضورنده امتحان انداختی :
 بلوکلرک التیشر طوبله

ما، کو ، امتحان انداختی سندده بر کره منسار الیه مفتساردن
 بریسی حضورنده اجرا ایدیلوب بو انداخته مخصوص
 اولان مر میلرک جمله سی بر کونده آیلور . بونده دخی هدف
 پیاده عسکری کبی فرض اولنان نسان تحتعلری اولوب
 مذکور هدفلرک موقعلری اولکی انداخت محلارندن تبدیل
 ایدلمش و مخصوصا حاضر لنش اولمیدر .

(۸) محاربه انداختلرینک طبعی و حقیقتاً دشمن
 قارشوسنده اوله جنی و جمله اجراری الزم ایدوکی بالاده
 ذکر اولنمشدر .

(۲۰)

هر حالده نشان انداختلرنده الك زيانه تأثيرات وقوعچون
وسائط تسهيله ارا نلجامليدر .

چونكه صكره محارب به زمانده دشمن فارشوسنده استحصا
اولنه جق تأثيراته بر ميزان ومقياس اوله جقي يرده
الدانلمش اولور .

ممکن اوله يلدیكي قدر حرب زمانده انتخابي مجبوري اولان
هدفلردن دها کوچ هدفلر ترتيب وانتخاب اولنمليدر .

اراضينك حالندن حاصل اوله جق فوائدك تطبيق
واستحصالي الزمدر . هر زمان آچيق ودوز اراضيده
انداخت اجراسي خصوصي عساكر ك ملكه ومهارت
اكتساب ايتلري ايجون مساعد دكلدر .

بناء عليه كرك طوپ و كركسه هدفلري زمين عارضه لريله ستر
ايتك لازم اولديغندن عوارض وموانع طبيعيه بولنه مديغي
تقديرده اعمال ييله ايجاب ايدر .

نشان انداختلرنده اعمال واستعمال اولنه جق هدفلر
(۲۱) ده ذكر اولنمشدر .

طوپچيلر ملكه ومهارت لازمه يي اكتساب ايتدكلرندن صكره

مخصـوصی اولهـرق بالواسطه بغتہ ظہور ایتـدیر یلان
وحرکت اوزره بولندیر یلان هدفلر اوزرلرینه دخی انداخت
اجراسی فائده لیدر .

اراضیده واقع چقورلق و خندق و سدله و اورمان
کنارلرینه و آوجی خندقلرینه و طوپ سپرلرینه و استحکامات
خفیفه اوزرلرینه لایققله انداخت اجراسی الزمدر .

نشان انداخته نظارت ایدن آمر هدفلری و ترتیباتی عساکرک
پیدر بی اکتساب ایتدکلری اهلیت و معلوماته کوره و دائماً
قولایدن کوجه کچمک قاعده لرینه توفیقاً تعین و انتخاب ایدر
نشان انداختی زماننده انداخت اصولی و قواعدینک
کافه سنک حرفیاً تطبیق و اجراسی هوسنه کیتک خطالیدر .

(۹) محاربہ زماننده بعضاً اوزاق مسافـلره
انداخت ایتک ایجاب ایتدیکندن نشان انداختلرنده دخی
بعض کره مخصـوصی اولهـرق اوزاق مسافـلره انداخت
اجراسی لازمدر .

بومثللو اوزاق مسافـلرده اوکر نیلان معلوماتک یقینلر ایچون
فائده سی اولور .

نسان انداختنده كرك ضابطان و كركسه عساكر ك عملیاتك
اولندن نهایتنه قدب دائمی و متساوی غیرت و دقت و هوسده
بولندیرلملری خصـوصـلرندہ ییوك آمرلك همتلری صرف
اولمایدیر . بو بابده هر ضابطك كدی رتبه و وظیفه سی
نسبتنده انداختاردن حرب و سفره متعلق هر كونا منافع
و نایجك استحصـالـیـچون بهمه حال غیرت تامه ده بولمسی
اهم و ازهمدر .

نسان انداختی اجر اسنده هر ضابطك تصاف ابتدكلی
وقایع لازمه بی و خصـوصـیلہ او كرنش اولدیغی نظریات
خلافنده ظهور ایدن حالاتی دیگرلینك دخی آگاه اولملریچون
طابورجه طویلہ جق یومیه انداخت و قوعانی ژ و رنالرینه
قید ایتدیرلمسی لازمدر .

انداخت نهایتنه طابور و یا الای قوماند نلری طرفلرندن
جمله ضابطان برارایه جلب و جمع ایدیلرلك حاصل اولان
تأثیرات و نتایجـدـاثر مذاکره و مداولہ 'فكار ایدلمسی
و تنبیهات و ایضاحات مقتضیه و مناسبه و یرلمسی
ایجاب ایدر .

نشان انداختنه داتر تعلیمات

نشان انداختی میدانی حاضر لمق

نشان انداختی ایچون لازم اولان نشان تحتہ لریك كراسته دلری
وسائر ادوات مقتضیه سنی عملیات نہایتہ قدر تسلیم المق
وحفظ ونظارت ایتك ایچون الای طرفندن بر قول اغاسی
بر یاخود ایکی ملازم و درت چاوش و یکر می قدر و ایجابہ
کوره دها زیادہ نفر اتله الایك مر انقوز لرندن عبات اولمق
اوزره مأمورین تعین قلمور لر .

مذکور مأمور لك وظیفہ لری :

(۱) تسلیم اوننان اشیاء و ادوات سائرہ نك حفظ لری

ایچون ایجاب ایدن محل و جادر لك حاضر لنسی .

(۲) نشان اندختی اجرا اولنه جق اراضیده حرکاتی

مانع اوله جق درجہ ده موانع و عواض و ارسہ انلری تسویه

(۲۴)

واملا وجوارده طوپلرك مرورلرینی مانع اوله جق یوللری
تعمیر ایتک.

(۳) نشان تحتلری ایچون ۳ متره طولنده ۱,۸۰ متره
ارتفاعنده پارچه لک و ایجاب ایدرسه طوپ نشان تحتلرینک
وساثر هدفلرک احضارلری.

(۴) نشان تحتلرینک ایجاب ایدن محللرده رکز اولملری
وترتیباته کورده هدفلرک بتون بتون یا خود قسماً ستر اولملری
(۵) برکونک انداختنده پارچه لشمس اولان نشان
تحتلرینک صکره کی کون ایچون قوللانیه بیله جک و جهله
تعمیر و تکراراً احضارلری.

نشان انداختنده قوللانیه جک جبخانه نک اخذ و حفظی
ایچون تعیین اولنه جق مأمورلر :

نشان انداختنده قوللانیه جق جبخانه بی الق و ایجاب ایدن
جبخانه و مفازده و جادر مثللو محللرده حفظ و قایه ایتک
و بهر کون بلوکلرک انداخت ایده جکلری آملری و یرمک
اوز ره بر یا خود ایکی ملازم و بلوکلرک جبخانه جیلرندن
و ایجابی قدر نفراتدن مرکب آیروجه مأمورلر تعیین اولنور.

(۶) هر بلوك كندى انداخت ايده جي مرميات
وخرطوچلرى كندى ضابطلرى تحت نظارتنده اوله رق
املاوا حضار ايدر .

الايك آلمش اولديغى عموم مرمياتى وزن ايتديره رك
ممکن مرتبه برقاج قسمه آيرمق وهر بلوكه ثقلنلرى بريرينه
الك يقين اولنلرى ويرلك خصوصنه دقت اولمليدر .
جېخانه نظارتنده بولنان ضابطانك دانه لك ميل وطيّه
دليكرينى لايقيله معايينه و تظهير ايتديرملرى لازمدر .
قضاو قنالىق وقوعنه ميدان ويرلماك ايچون جېخانه ايشلرنده
استخدام اولنه جق افراده بركون اول يياجقلرى ايشلرى
تعريف ايتك ودرس ويرمك دخی لارمدر .

﴿ ذیل ﴾

نشان انداختند، قوللانیله جق اشارت بیراقلرینک ترتیباتی

هدفده وبلو کده بوانه جق نشان بیراقلری

(۱) هدفده برنفر بیراقله .

(۲) بلو کده برنفر بیراقله .

برقاچ بلوک بروقتده مختلف استقامت وهدفلر اوزرلرینه

انداخت اید، جک اولورلرایسه ایجاب ایدن بیراقلر بلوکلر

وهدفلرده بولنه جقلردر . مذکور بیراقلر قرمز

و ۱،۵ متره طولنده و ۱ متره عرضنده، اوله جقلردر .

(۱) ده هدفده بوانه جغی بیان اولنان بیراقلر قالدیریلورلرایسه

(آتش کس) دیمکدر .

بواشارت کورندیکی کبی بلو کده، طولی بولنان طوپلرک

قالری اوآنده آچلملیدر . مذکور بیراقلر اشاغی بره آلورلرایسه

ظوپلری طولدیرمق و انداخت ایتک ایچوندر . (۲) ده
پیان اوانسان بیراق طولدیر بور یسی اشارتیه برابر
قالدیریلورسه آتسه باشلنه جق دیمکدر .

و بلوک انداخته دوام ایتدیکی مدتیجه قالدیرلمش بولنه جقدیر .
مذکور قالدیرلمش بیراغی بره ایندیرمک (آتش کس)
دیمک اولوب بونکله برابر آتش کس بور یسی دخی
چالدیریلور . مذکور بیراقلر هر ایکی طرفدن قولایلقله
و آچیق کور یله یله جک وجهله مناسب محملره رکز
اولنمیدر لر . فقط دومانلی و سیسلی هوارده و اوزاق
هدفلرده و یا خود هدف بر مانعله ستر اولنش اولوب
اشارتجیلرک موقعی کور یله مدیکی حاللرده هر ایکی طرفک
کور یله جکلری وجهله متوسط اشارت بیراقلر بیک
علاوه سی لازمدر .

اشبو متوسط بیراقلر کرک بلوکدن و کرکسه هدفدن
کوستر یلان اشارتلی تکرار ایدر لر .

قلعه طوپچيلرينك نشان انداختى

قعه طوپچیلرینک بهر سنه اجرا ابدہ جکری نشان انداختی اصولی

(۱) قلاع خاقانیه ده بولنان طوپچی نفراتی منسوب اولدقلری قلعه دروننده بولنان هر نوع طوپ وهاون تعلیملرینی حقيله تحصیل ایلدکلرندن صکره هر قلعه طوپچی یلوکلری زیرده بیان وتحریر اولنان اصوله توفیقاً حرکت ایدہ جکلر در .

(۲) قلعه سکر دملری اوزرلرند، بولنان طوبلرک هجومه قارشو تجهیز قلمسی واسکی منغاللرک تعمیر یله مجدداً کشاد اولنه جق منغاللرک آچمللری وقلعه نك برضلعندن دیگر ضلعنه وخارج استحکامه سرعتله طوپ نقليله تحدید محللری وطوپ دوشمه لرینک انشاسی

وقونداقدن طوپ اينديرمك و بنديرمك و تكرلك دكشديرمك و بونلره مماثل دهاسائر لازم كلان مانوره فورس اجراسى خصوصلى افراد عسكريه يه ارائه و تعليم اينديريله جكدرد .
(۳) هر قلعه طوپچى بلوكلرى نفراتنه نشان تعليملرنده

لازم كلان خرطوچلرك بغلمسى و جنسسه كوره انداخت اولنه جق طوپلرك نقدار بار و تاييله انداختى اقتضا ايده جكى لايقيه درس و يريلوب اثنائ تعليمده دخى تعريف اولنه جقدر .
قلعه و جبخانه نظام نامه سيله تعليماتنده ذكر و بيان اولغان ماددر دخى هفته دهر و يا ايكي كون ضابطانه درس و يريلوب ضابطان مومى الهيم دخى تحت قوماندلرند ، بولنان چاوشلره و زنومنده عساكره و چاوشلر دخى ايجاب ايدن قسملر ينى نفراتنه تعليم و تفهيم ايله جكلر در . كوندوز و كيجه بغه طوپ باشمه بوريسى چ لدير يلوب صوت حر كترلر دخى كندورينه تعريف و تلقين اولنه جقدر .

(۴) قلاع خاقانيه ده بولند جق ججهمى طوپچى نفراتن آتسه آلسديرمق ايچون اولا قره دتيا و فونيه ايله بعده مرميسز اوله رق اوفاق چايد ، بولنان طوپلر ايله آتشي

تعلیم ایندیریله جکدر . مذکور انداختده ضابطان
دقت ایدرک باروت گازینک کرک طوپلره و کرکسه قاری
اوزرلرینه اولان تضییق و تأثیرلری لایقینه تعریف قلملیدر
(۵) قلاع خاقانیه ده بولمان طوپچی عساکری و اکثریا

عجمی افراد محاصره اصولی تحصیل ایتک اور ره ایجاب
ایدن محاصره طایبه لرینی یاییق ایچسون لازمکلان دمت
وسپت و تفرعات و مشتملات سائر سی درس مثلوا هر بر
طوپچی افرادینه ارأه ایله الی دمت و درت طایبه سپتیه
ایکی استحکام سپتی و بر چیت و اون ایکی باغ و قرق سکر
دمت قازیغی و او توز الی سپت قازیغی اعمال ایندیریله رک
تدریس قلمسی و بوندن ماعدامکن اولدیغی حالدهر طابورک
بدر طوپلی ایکی بطریه ایچسون ایجاب ایدن سپت و دمت
وسائر ادواتی تدارک و اخضار ایتسی لازمدر

مذکور ایکی طایبه رک اعمالنده نصف عملیاتی عجمی افراد و یکی
و خواوشانه درس مقامنده کوندوز و نصف دیگر دخی
کیجه یاپدیرملیدر

اگر قلعه طوپلر سیک اقامت ایتدکری محالدر ده سپت و چیت

و دمت و سائر اخشاب مالزمه نك تداركى ممكن اوله من ايسه
 سولرى چيم ويا كر پيچله اكسا ايدرك نينه طايبه لر ياپديرلمليدر
 مذكور طايبه لر دن بر يسي انداخت اوله جق طو پلر
 وضع اولنق و ديكرى دخى هدف اتخا ذ قلمق اوزره ايجاب
 ايدن مسافه ده ترتيب و اعمال ايتديرلمليدر .

مانداخته قولاليله جق سائر آلات ناريه آجيق ميسه انده
 دوشمه لر اوزر نينه وضع و انداخت اوله ييلور لر .

(۶) برقله طوپچى بلوكنك نشان انداختى حقنده
 بر سيار طوپچى بلوكنى ايچون بيان اولنان اصول و قواعدك
 ايجاب ايدن و مناسبت الانلرى جار يدر .

برقله طوپچى بلوكنك بهر سنه اجرا ايله جكى نشان انداختى
 اشاغيكى صره ايله اجرا اولور :

(|) چاوشلره و نفراته مخصوص درس انداختى

(ب) طاق ضابطلر نينه مخصوص دوس انداختى

مذكور ضابطانه مخصوص انداخت اشاغيده بيان اولنان
 ترتيب اوزره در .

(۳۴)

(۱) طوغری یعنی (دیرکت) انداختی { کرک دانه و کرکسه

(۲) حائللی یعنی (این دیرکت) انداختی { شر اپنل ایله

(۳) هاون انداختی

خبره و سائر مریمات ایله انداخت اولنور .

(۴) کیجه انداختی .

(ج) محاربه اصولی اوزره انداخت

بودخی اشاغیده بیان اولنن ترتیب اوزره اجرا اولنور

(۱) طوغری یعنی (دیرکت) انداختی { کرک دانه و کرکسه

(۲) حائللی یعنی (این دیرکت) انداختی { شر اپنل ایله

(۳) هاون انداختی

خبره و سائر مریماتله انداخت اولنور

(۵) امتحان انداختی

(|) ده جاوشلر و نفراته مخصوص درس انداختی ایچون

درت خفیف طوط یعنی ۴ طقوز سانتیمتره لک یا خوداون ایکی

سانتیمتره لک و یا خودایکجه سندن ایکیشمر طوط آچیق میدانده

دوشمه اوزرینه وضع اولنور . یقین مسافه ده و تبحر به

نشان تحته لری اوزرینه انداخت اجرا اولنور .

مذکور طو بنزه هپسندن اول عجمن نفرات تقسیم اولنور
 بوانداخته اجرا اولنه جق اصول ودقت اولنسی
 لازمکلان خصوصات سبار طو بچو بلوکاری حقننده کی
 قواعدک عینبدر .

محاربہ زمانده کرک ذلعه لره و کرکسه محاصر لرده قلعه
 طوپچی جاوشلرینک اکثر یا بردن زیاده طوپلره قوماند،
 ایتملرینه مجوریت حاصل اولدیغندن مذکور جاوشلرک
 وقوف و معلوما تلی دخی متصدی ایفا اید، یله جک
 بردرجه به یتشدیرلملیدر .

مذکور جاوشلره ابو و فئا نمان المقدن حاصل اوله جق
 تأثیرات و مضرات وار تقاع و یان کر تهلرک اصولی موجبجه
 فائده لی صو رتده تصحیحاتی و انواع مر قباتک قاعده
 وجهله استعماللری و قارک و غاز خلقه لرینک و پافه لرک
 اصول استعماللری ، انلرده کور یله حک و ظهور اید، جک
 مانعلر و بومثلا و موانع ظهور رند نه کپی جار لر ایله دفع
 و برطرف ایدلمسی ایجاب اید، جکی حقننده وقت و زمان یله
 لایقه درسی ویرلملیدر

(ب) طاق ضابطه طریقه مخصوص درس انداختن
طوغری یعنی دیرکت انداختن اجراسی .

بالاده بیان اولنان طایفه اعمال اولدیغی حالده مذکور
طایفه در در طوب وضعی و بوندن ماعدا مختلف
مسافه انداخت اجرا سیچون آچیقده دوشمه ل اوزر لینه
طوب وضع اولنسی ایجاب ایدر اگر بر طابورک بلوکلری
بریده بولنور لایسه برنجی بلوک طقوز سائیمتره لك ایکنجی
بلوک اون ایکی سائیمتره لك و اوچنجی بلوک دخی اون بش
سائیمتره لك اوزون وقیصه طوبلرو بر یرده یالکز بر بلوک
بولنور سه مختلف چانده بولنان مذکور طوبلرک هبسندن
استعمال ایدیلرک انداخت اجرا اولنور .

مذکور طوبلر ایله هدف اتخاذا اولنان بطریقه اوزرینه دانه
ایله انداخت اجرا اولدیغی زمان هدف بطریقه سی دروننده
بولندیغی فرض اولنان طوبلرک آغزلری مقامنده اولق
اوزره مدور نسان تحتلری وضع و ترتیب اولنلیدر .

سرابئل انداختنده دخی هدف بطریقه سنده طوب وغیره
نفراتی مقاملرنده مخصوصاً نشان تحتلری ترتیب ایدیلرک
یا خود بر مناسب محله پیاده مقامنده نشان تحتلری رکن

نوب آلك او زرينه انداخت اجرا اولنه جقدر .
 ب وضعی و هدفی اتخاذی ایچون لازم اولان طایفه لر
 له مدیعی حالمه انداخت اولنه جق طو پلر میداند
 شمه راوزرلینه قونیلوب هدف لر دخی تحته دن اعمال
 تیب اولورلر . مذکور نشان تحته لری اون الی
 ، طولنده و سپر ارتفاعنده اولق و او زرنده اوچ مزغال
 ری ترسیم اولوب و ثمر مزغال رسمك او رته سنه طوپ
 ی دخی رسم ایدیلر لك حاضرلور .

لالی یعنی این دیركت انداختی یالكر قیونیر ردوت
 سپری استبار دیواری مقامنده تحته دن ترتیبات
 بالات قابل اوله بیلدیکی و یا خود ترتیبات مذکوره برینه
 یلقله قوللانیله بیله جك وسائط موجود ایدوکی وقتده
 اولور . بو مثللا انداختلرده قولایدن کوجه کچه رك
 خته آشدیرلمیدر .

و این دیركت انداختك اجراسی ایچون بولنیله جق مسافه
 یله هدف اره سنده بولان حائلک ارتفاعی و مذکور
 ك هدفی لان بعدی معلوم ایکن معلومات مذکوره

واسطه ایلله زاویه سقوط بالحساب بولنملی وبعده اشوبو بانان
زاویه سقوطه کوره مخصوصاً تنظیم اولنش این دیرکت
انداخت جدول رندن مختلف باروت - قلزی آلملیدر لر :

هاون انداختی ایچون دخی بری وسط و دیگر ییوک چاپده
اولق اوزره ایکی هاون قولانیوب یاسپارار قسند ویاخود
میدانده دوشمده اوزرینه وضع اولور لر .

وخبر ایلله انداخت جراواونور منده کیر هاونلر ایلله یا هدف
طایفه سی اوزرینه ویاخود زمینده ایجاب ایدن مسافه ده
بربری ایچنده ضلع اصغر لری نسان خطنه عمود اوله رق
بیوک مستطیلک ضلع اصغر لری الی و کوچکنک یکر می

وضلع اطولاری یوز ایلله الی آدیندن عبارت اوله رق بربری
ایچنده ایکی - - تطیل ترسیم اولنوب بونلرک کرک ییوکنک
و کرکس کوچکنک ضلع اصغر لری هدفک ایلریسنده
و کبریسنده عادی اوفق خندقلر ایلله اشارت ایدیلوب
وطور اقلری خندقک کتار بر بویه آتیلور .

۴۴ قبلاک یاخود دها بیوک چاپده قوال هاونلر بونلورسه
بونلر ایلله یقین مسافه ره محاصرلرک عمل ایلر اجر ایدن

ودیزچوکش ویاخود ایاقده، بولنان عمله سی مقامنده تخته - ن
ترتیب اولنان هدفله بشرو وقلوچقه یعنی کوچك دانه لری
انداخت اولنور . کیمجه این انداخت اولنه جق طوبلرک
تکرلک وقونداقلرینک دوشمه اوزرنده وضه - عیله لری
واسطه سیمبله انداخت استقامتی اولدن اصول موجیمجه
کوندزدن اشارت ایدیلوب حاضر لنور .

یاخود مهتاب فشنگلری ویاخود مهتاب کلدری انداخت
ایدیلرک مانلرک ویر - چکلری ضیالیه او آند، دانه ایله عملو
طوبلر ایله نشان الهرق انداخت ایدیلور .

هدف طایه سی اوزرینه شراپیل ایله انداخت مذکور
هدف طایه سنک کیمجه اشناسنده تعمیر یله مشغول ودیزچوکش
ویاخود ایاقده بولندیغی فرض اولنان عمله مقامنده ترتیب
ایدیلان تخته هدفله اوزرلرینه اجرا اولنور .

آیدنلق ویرمک ایچون مهتاب کلدری هاونله ویاخود
آلک رینه مهتابلی هوائی فشنگلر آتیلور .

(ب) ایله ارايه اونان نشان انداختی قواعدینک عمومته

شمولی اولوق اوزره تذهیبات آیه ذکر اولنمشدر :

هر بر طوپه بر ضابط و يا خود ايجانبه كوره بر چاوش قوماند،
ايدوب هر بر ترتيباتني دخی اجرا ايدر .

هدف طايه سندن ماعدا هدفلر ركز اولنش ايسه بلوك
هماندانی هسانكي هدف اوزرينه انداخت اولنه جغنی
و مسافه بي و آتسه باشلمق ايجون لازمكلان قوماندني ويرر .
وبعض كره مسافه بي مخصوصاً خطائی اوله رق ويرر .

انداخت اصولك اجرا سنده بلوك قوماندانی قارشميه رق
هر طوپه قومانده ايدن ضابط و يا خود چاوش كنديسي
اجرا ايدر بر طوپك بولنديغی ارتفاع ويان كرته و سائرین
ديكر طوب خبر المامليدر . ارتفاع ويان كرته ك تبديلي
ايجون وقت بولنه يلمك اوزره طوبلرك صره سيله
و آغرا آتسه انداخت اولنور . انداخت صره سيله بر قاچ كره
تكرر ايتد كدن صكره بلوك قوماندانی آتش كسديروب
هدفده بولنان و تأثيراتی قسيده مأمور اولنلردن راپورط
كتيردوب طوبلره قومانده ايدنلرك صورت حركت
و تصحيحلری تأثيرات واقعه ايله مقايسه ايديلهرك قصورلری
و ارايسه يوزباشی طرفندن درس و اخطارات لازمه ويريلور

هدفده، تأثیراتی قیدایده جک مأمور لک هر بر آتمده هدفک
 یانه کیتامک ایچون انداخت استقامتی هدفک ایلریسند،
 و کریسند ۱۰۰ : ۲۰۰ متره قدر مسافه ۱۰ متره ارهلق
 قازقلریله اشارت اولنور .

عموداً رکز اولنان تحتہٗ معمول هدفلرک اوزرلرینه بر متره
 ارهلقه یالکزه هدف یاند، بولمانلرک کندی یرلرندن کوره ییله
 جکلری قالنقدده افقی ایکی چیرکی ایله اشارت اولنور .

(ح) محاربه اصولی اوزره انداخت

بو انداخت بلوک قومانداننه مخصوص و وظیفه سیدر .
 بوانداختی ممکن اوله ییلدیکی قدر حقیقتهٗ حرب زمانده،
 اوله جغنی وجهله اجرا ایتلیدر .

انداخت ایدیلرک طوبلر تعلیمنامه موجنبجه تام ضابطو نفراتله
 دونادیلور . خرطوج و مرمی و سائر سفری ترتیبی
 اوزره جبخانه لره وضع اولنور .

هدفلرده تأثیرات قیدی ایچون مأمور لر بولندیریلر جقدره
 انداختلر انداخت اصولی موجنبجه اجرا اولنورلر .
 هدف طر فسدن تأثیراته دائر اشارت و یرلیه جکلر

بولنردن ماعدا دقت اولنه جق خصوصات سيار
طوپچيلرينك انداختلرنده جاري اولنلردر .

(۵) عموم طوپچي مفتشي يا خود برديكر مفتش بولنديغي
حاله مشار اليهك حضورند، امتحان انداختي :

اشبو امتحان انداختي مفتشله بولندقلري حالد، اجرا
ارلنوب و (ح) ده بيان اولنان محاربه اصولي اوزره
انداختك عينا تكرارندن عبارتدر .

اكر برقلعه و ياطاييه ده . مطلوب اولان چاپده طوپلر بولنن
ايسه موجود بولنانلرايله بيان اولنان قاعده، يه ممكن مرتبه
تطبيق ايديلهرك انداخت اجرا اولنلنلدر .

قلعه طوپچيلرينك بولندقلري يرلده بولنان طوپلر قوال
طوپلارندن عبارت ايسه اولامانوره خرداوجيله آتشلي تعليم
و بغده دردر طوپله كله و پشروله اسكي اصول اوزره
انداخت اجرا اولانور به طوپه بشر عدد مانوره خرطوجي
ودردر كله و ايكيشر پشرو و يريلور .

هر برقلعه، طوپچي بلوكنك بهر سنه نشان انداختلرنده
قوللانه جنفي آملرك مقدارلري

(۴۳)

ششخ نه طویلرله قبول هاو نلرایله

(۱) چاوش و نیرانه
 خصوص درس عدد عدد عدد عدد عدد

انداخته در در طویلله ۱۶ . . . . .

(۲) بلوک ضابطلرینه
 خصوص درس ۸ ۸ ۱۶ . . . . .

انداخته در در طویلله

دیرکت انداختی

این دیرکت انداختی ۸ . . . . .

بوانداخت
 مناسبایی
 طویلله اجرا
 اولنور

هاون انداختی . . . . . ۸ . . . . . ۲۰

کیجه لیس انداخت درت

طویلله وبر ۸ ۴ ۴ ۲ ۲ ۰ مرتاب هوا فشنکی

پیوک چاپلی هاونله

(۳) محاربه اصولی

اوزره انداخت

وبر یلور سه
 اودخی انداخت
 ایدیلور

دیرکت درت طویلله ۸ ۱۶ . . . . .

این دیرکت انداختی ایکی

طویلله

هاون انداختی

عدد

۲ ۲ ۱۸ ۱۲ ۲۰ ۷۲

ششخاندلی طویلرله هاونلرایله

(٤) امتحان انداختی ایچون مفتش لر بولندقلری حالده
 (٣) ده ویریلان ترتیدک عینی اولق اوزره برترتیب ویریلور
 مانوره خرطوجیله انداخت

برقلعه یاخود طایبه ده بولسان طویلرک تکمیلی مانوره
 خرطوجیله انداختایدیلور . و بجه بویه بشر خرطوج
 ویریلور . اگر برقلعه یاخود طایبه ده، برقاچ بلوک برابر
 بولنورلایسه بلوکلر مخصوصاً تقسیم اولسان طوبلرایله
 قعلینامه موجنبه آتشی تعلیم اجرا ایدرلر .
 قلعه طوبچیلرینک نشان انداختنده قوللانجهقلری
 مختلف هدفلر :

قلعه طوبچیلرینک نشان انداختنده قوللانجه جق هدفلر ممکن
 اوله بیلدیکی قدر حرب و محاصره زماننده اولدیغنه تطبیق
 ایدیلرک مختلف و متنوع اولمیلرلر . و انداخت ائناسنده
 حریماتک تأثیراتی تمامیه کوزه دیلرک حرب و محاصره
 زماننده اولدیغی کی تصحیحات اجرایی ممکن اولمیلر .
 کرک محاصره و کرکسه مدافعه ترتیبی اوزره اعمال اولنه جق
 هدفلرک ابعادی زیرده بیان اولمشدر :

(۱) هدف طایفه سی بریندر کز اولنه جق نشان تخته سی
مذکور نشان تخته لری ۱۶ متره طولنده و سپر ارتفاعنده
اولوب اوزرنده اوچ مزغال محللاری و طوب آغزلی
وزمیندن اعتباراً بهر بر متره ارتفاعنده بر افقی سیاه چیز کیلو
ترسیم ای دیله رک حاضر اولور .

(۲) وه دوی نشان تخته لری : (+)

ارتفاعی ۴ و طولی ۷,۵۰ متره در .
مذکور هدفک ستر و محافظه ایدن مانعه بعد و مسافه سنی
میرالای بک و یا خود ترتیباتی اجرا ایدن بیکباشی قرار ویرر .
(۳) قونیر نشان تخته لری :

ارتفاعی ۴ و طولی ۹,۵۰ متره در .
قبو نیر نشان تخته سنی شو صحرا مقامنده ستر و محافظه ایدن
مانعک بعدی دخی (۲) ده بیان اولندیخی وجهله تعیین
اولور .

(+) ۲ ، ۳ ، ۴ رقم رنده بیان اولنان نشان تخته لری نشان انداختی
میداننده حقیقت حاله مطابق اوله یله جک وجهله و قولایلقه
حاضرلنه بیلدکری حالده ترتیب اولنورلر .

(٤٦)

مذکور قبونیر سان تحتہ سی حندق درونند، ۳ مترہ دن
دھا منخط اولورسہ اول حالہ نسان تحتہ سنک اوست
کناری اسنار مقابلہ سنک اوست کمارندن بر مترہ مرتفع
اولق ترتیب اولملیدر .

(٤) استار دیواری مقامنک، نسان تحتہ سی .

مذکور تحتہ لک ارتفاعی اکثر یا ۳ : ۴ و طولی ۱۶ مترہ
اولہ جقدر .

(۵) درت و پلہ هدف طایہ دسر

بالادہ بان اولندیغی کبیدر

(۶) ردو :

بر ردود الکاشاغی ہر یوزلرینک آتش خطری الیسر مترہ

اولق اوزرہ اعمال اولملیدر .

(۷) تجربہ نشان تحتہ سی :

۵ مترہ مربعدہ در . وسطندہ افق و عمودی ایکی

چیرکی چیرلمسدر .

(۸) اوجی و عملہ مقامندہ وضع اولسان نسان

تحتہ لری :

(۴۷)

عرضی ۰,۵۰ ایاق اوزره بولندیغنه نظراً ۱,۸۰ متره
ارتفاعنده، و دیزچو کش فرض اولسانلری دخی
۰,۹۰ متره ارتفاعنده در.

(۹) پیاده مقامنده، نشان تحتله لری

ارتفاعی ۱,۸۰ و طولی ۱۲ متره اولوب زمیندن اعتباراً
بهر بر مترده افقی سیا چیر کسلر ایله تقسیم اولدجته در.
(۱۰) سپر ارقه سمنده طوب نشان تحتله لری :

۱۰,۸۰ ارتفاعنده و ۱,۵۰ عرضنده اولوب طوب
نفراقی (۸) ده بیان اولندیغی وجهله در

ساحل طایه لرنده بولسا، قلعه طوبچیلرینک نشان انداختی

کرک سبار و کرکسه قلعه طوبچیلرلی حقلرنده نشان
انداخنندن اول بیان اولنان حاضر قلر بوراده دخی
جاریدرلر . و انواع مر میاتله انداخت دخی اورالده
ویریلان قواعد و تفصیلات موجنبه در .

(۴۸)

مانوره خرطوجيله آتش تعليمي :
برطايه ده بولان بالجله طوبلرايله آتش تعليمي اجرا اولنور .
برطايه برقاج بلوك بولنور ايسه هر بلوك كنديلرينه تقسيم
ايداش اولان مختلف طوبلرايله آتش تعليمي ايدرلر .
آتشلي تعليمده خدمات و آتشك اجراسي طبق تعليمنامه
موجبجه اولمليدر .

برقلعه بولان ۹ سانتيمتره لكدن ۲۱ سانتيمتره لكه قدر
بهرطوبه بشر خرطوج و ۲۴ : ۲۸ سانتيمتره لكه دردر
۳۵,۵ سانتيمتره لكه دخی ۳ خرطوج ويريله جكدرد .
اشبو مختلف مانوره خرطوجلرينك مقدارلري نهايته كي
جدولده ارائه اولميسدر .

• رميات ايله انداخت

(۱) چاوشلر ايله افراده مخصوص درس انداختي
مذكور انداخت سيار وقلعه طوبچيلري ايچون ويريلان
قواعد اوزره اجرا اولنور .

بوانداخت ایچون عین استقامتده وعین هدف اوزرینه
انداخت ایلمسی ممکن ایسه هر طایفه ده ایکی عدد ۱۵
یاخود ۲۱ سانتیمتره لک طوپ حاضر لنملی و بوندن ماعدا
دیگر استقامتده بریشقه هدف اوزرینه انداخت اولنمق
اوزره حال و موقع مساعد ایسه مذکور چایلرک برندن
ایکی قطعه طوپ ده احضار اولمایدیر .

بالکز ایکی طوپ حاضر لنمش ایسه بلوکلر صره سیله
مذکور طوپلار ایله و اگر دیگر ایکی طوپ ده احضار لنمش ایسه
ایکی بلوک بردن انداخت ایده بیلورلر .

هدف تجربه نشان نخته سیدر . مذکور نخته یقین مسافه یه
هئ ۵۰۰ : ۸۰۰ متره مسافه ده صال اوزرینه دیمیرلور
یا اگر طوپلرک استقامتی ساحله طوغری ایسه مذکور نخته
ساحله رکز اولنور .

ساحل طایفه لرنده ۹، ۱۲، ۱۵ سانتیمتره لک قیصه و نقل
ولنه بیلور سهیلی قونداق اوزرنده طوپلار وارسه و طایفه یه
دوار مناسب برانداخت میدانی موجود ایسه بو حالده
رانداخت بتون قره ده اجرا اولنه بیلور .

و بوحالده آچیقده دوشمه لر اوزرلرینه ۴ : ۶ طوپ
 نقل اولتوب بهر بلوک ایکی طوپده انداختی اجرا ایدر .
 و هر ایکی طوپ ایچون بر هدف ترتیب ایدیلور .
 مذکور طوپلره اولانجمی نفرات تقسیم اولنور .
 هر بلوک باقی قلان نفراتله ضابطانی ایجاب ایدن درس
 ایچون انداخت اثناسنده حاضر بولنه جقلردر .
 مذکور اندخته و دیگر اندختلرده طوپ جاوشلرینک تمام
 وقتیه آتش ایده بیلرکه آلملری ایچون نشان النقدن
 صکره مخصوصاً طوپک استقامتی تحتہ دن صاغه (صوله)
 چوریلوب بعدہ طوپک اغزینی آزار آزار هدف
 استقامتنه کلنجیه قدر تکرار چوریلرکه هدف استقامتنه
 کلدیکی آندہ آتش ایدلمی و بوجمله محکمه دفلر اوزرلرینه
 انداخت اجرا سنه قابلیت پیدا ایتدیرلملیدر .

(۲) ضابطلره مخصوص درس انداختی :

بوانداخت ایچون هر طایفه د، ۳ عدد ۱۵ سانتیمتر لک
 طوپ و مذکور چاپده بولتان طوپلر کفایت ایده من ایسه
 ۲۱ سانتیمتر لکدن علاوه اولنهرق و استقامتلی بر هدف

زرينه انداخت اولنه يله چك وجهله حاضر لنمليدر .
 كور طوپلر اسكى وعجمى نفر اتله دوناديلور هدف بر كينك
 يده سى مقام ونسبتنده اولق اوزره بر صال اوزرينه
 زو ترتيب ايدلش و ۱۲ متره طولنده و ۳ متره ارتفاعنده
 تخته نك ايكي اوچلرندن اوچر متره وسطه طوغرى
 ارتفاعنك نصفه نده ايكي عدد طوپ مزخالى ومذكور
 خالرك عرضى ۰,۶۰ و ارتفاعى ۰,۷۵ سانتيره اوله جقدر .
 كور تحتنه نك اورته سنه صارى بايراقلى بر ديرك
 كيله جكدر .

كور صال ايجاب ايدن مسافه ده (۱۰۰۰ : ۳۰۰۰ متره قدر)
 برلنه جكدر .

سياه و بحر سفيد بوغازلرنده مذكور صالك دميرلنسنده
 چلك اولديغى و انداخت اجرا اولنه جق طاييه نك
 شوشنده كى ساحله طوغرى طوپ آتمقده بر مضرت
 ديغى حالده مذكور هدف تحت سى ايجاب ايدن مسافه ده
 شوشاحله ركز اولتور .
 طوبه برضا بط قومانده ايدر .

(۵۲)

بلوك قوماندانی مسافه یی تخمین و آتسه باشلی ایچون ایجاب
ایدن قومانده یی و یرر .

طوپه قومانده ایدن ضابطانك ارتفاع و یان کرته نك تبدیل
و تصحیحلرنده وقت بوله یلملری ایچون آغر آتش اجرا
اولنه بقدر .

هر ضابط ارتفاع و یان کرته حقنده کوزل و طوغری
کوزتمش اولدیغی کندی طوبی مر میاتنك تأثیراتی انداخت
جدولی موجبجه بالذات تصحیح ایدر .

هر ضابط طوپنك هر آتملرنده اجرا ایلدیکی و تصحیح ابتدکی
خصوصاتی قید ایدر .

واشبو قیدل هدفده تأثیراتك قیدینه مأمور اولنلرك تنظيم
اید، جکلری جدوللرایله فارشولشدير مق ایچوندر .

مذکور انداختده دخی بعض طوپلرك استقامتلری هدفدن
آیريله رق صکره تدریجاً هدفه طوغری چور یلور کن تمام
وقت وزمانيله آتش ایتملری اصولی اجرا ایتدیر یلور .

دانه انداختنك تکمیلنده ایجاب ایدر سه نشان یخته سی تعیین
ایدلیدر .

پوندن صکره دانه انداخته تعین ایدن مسافه بهر طوبله
ایکیشر شرانل انداخت اولنه جقدر پوندن صکره دخی
هر طوبله برر بشرو انداخت ایدیه جکدر .
بو بشرو انداختی ایچون ۳۰۰ : ۵۰۰ متره قدر مسافه به
برقاج بوش قوچی ویاخود اکا ممائل بشقه اشیادن هدف
دمیرلنور .

دانه وشرانل انداخته هدفک یانلرنده مناسب وامیتلی
آچیقلمده تأثیراتی قید ایتک ایچون مأمورلر تعین اولنور .
بومأمورلر تکمیل تأثیراتی لایقیله ودقوله قید ایدرلر وبونلرک
قیدلریله طوب باشنده کیلرک قیدلری انداخت نهایتنده
قارشلاندیریلوب قصورلرک ندن ایلرو کلدیکنه دأردرس
ویریلور . بلوک قوماندانلری عمومیتله بوانداختک
صورت اجرا وجر یاتنه مداخله ایتیه جکدر و فقط یالکز
یوجک برخطا ظهورنده مداخله ایده جکدر .
بربلوک ضابطسانی انداختی بتورنجه کندیلرندن صکره
انداخت ایده جک دیگر بلوک ضابطاننه ارتفاع ویان کرته
سأثره به دأر اصلا معلومات و برمییه جکدر .

(۳) محاربه ترتیبی اوزره انداخت

مذکور نشان انداختنده هر طایفه ده ایکی ۱۵ سانتیمتره لک
بر ۲۱ سانتیمتره لک و بر ۲۴ سانتیمتره لک اوله رق درت طوپ
حاضرلنه جق و مذکور طوپلر ایله انداخت استقامتی بریا خود
ایکی هدف اوزرینه نشان انه ییله جک و جهله انتخاب
و ترتیب اولنه جقدر .

بر طایفه ده بولنه ان بلوکلر صرد سیله مذکور طوپلر ایله
انداخت ایدرلر .

طوپلر داسکی نفرات و ایجاب ایدن ضابطلر تقسیم اولنورلر .
مهمات و ادوات سفری ترتیبنده اوله جخی و جهله لازم
کلان مللر دوضع و ترتیب اولنه جقدر هدف (۲) ده بیان
اولان نشان انداختنده اولدیغی کییدر .

بوانداخته نفرات طبق تعلیمنامه موجب نتیجه ایفای خدمات
ایدرلر . و آتش اجرایی محاربه عالنده اولدیغی کبی
و خصوصات سائر نک دخی ممکن مرتید نحر به و سفر برلک
حاله تطبیق ایدلمسی لازمدر .

بوانداخت الک زیاده بلوکلر قوماندانلرینی آتش دیرمق

و مومی الیهمه قابلیت و مهارت لازمه بی اکتساب ایتدیرهک
 و کشف و تخمین خصوصاً رنده ملکه قز اندیرمه مخصوص صدر .
 قوماندان مومی الیهم هر کندی طوئی مر میسانک تأثیراته
 دقت ایدوب مسافه نک آرتلمسی و یا اکسالدلمسی حقهده ایجاگ
 ایدن قومانده بی و ریر لر . و بونک اوزرینه طوپلره تقسیم
 اولمان ضابطان دخی ارتفاع و یان کرتیه بی باوک قوماندانک
 قومانداسنه کوره تبدیل و تصحیح اندر لر . هر طوب
 باشند، کندی چانه کوره اندحت جدولاری بولنلیدر .

سواحل طایفه لرینه مخصوص طوپلریوک چانده و بنا علیه
 بهر آتم دخی اوسبند قیملی و بهالی اولدفلرندن بهر طونک
 نسان انداختن ایچون فلهه طوب بچیلر بنک موجودینه نسبتاً
 آنلرک مقداری آر ویرلسدر . مع مافیه نظارت ایدن امر ا
 و قومانده ایدن ضابطان چاوشلر و نفراتک ممکن اوله ییلدسکی
 قدر فوآندوملکه اسحصال ایتلرینه همت و غیرت ایتلدر لر .
 بعض سواحل طایفه لرینک حال و موقعلرینه کوره بالاده بیان
 اولانلردن خارج اوله رق اجرا سی ایجاپ ایدن حرکتلر :

(۱) بحر سفید و بحر سیاه بوغاز لرنده آلات نار به سی
 یالکز ۲۴, ۲۶, ۲۸ سانتیمتره لك طویلردن عبارت اولان
 طایه لرنده بولان ضابطانك (۲) و (۳) ده بیان اولنان
 اصولده انداخت اجرا اولنه جق دیگر طایه لره جلبلری
 ایجاب ایدر . و بوندن ماعدل منفرد و اوزاق بولنان
 و مذکور یوك چابده کی طویلر ایله مجهز اولان طایه لرنده
 دخی (۱) و (۲) ده بیان اولنان انداختلردن صرف نظر
 اولوب ایکی یا خود اوچ طولله و بهر طوپه دردر آمله
 اولقی اوزره یالکز (۳) ده ذکر اولنان اداخته اکتفا
 اولنور . بو حالد (۱) و (۲) ده بیان اولنان
 انداختلرده چاوشلر و ضابطانه اوکر دلمسی لزومی
 کوستریلان خصوصاتی ممکن مرتبه بوانداخته وجوده
 کتورمك و او کر تمك چاره لرینه باقما ایدر .

(۲) بو مثللو انداختلرده بهر کون هدفك موقع
 و مسافه لر د کشدیرلملیدر . و بو ساحل طایه لرنده انداخت
 اولنه جق طویلردن بعضیلر ينك انداخت استقامتی آچیق
 دکره طوغری اولوب هدفك آچیق دکرده دمی رلنسی دخی

مکن اوله مدیغی حالدہ راکد هوادہ هدف صال اوز رندہ
اولدیغی حالدہ استیلان مسافہ یه قدر کتوریلوب اورادہ
آقندی و یاروزکاره ترک ایدیله رک اولوجمله انداخت
اجرا اولنور .

وانداخت نهایتندہ مذکور هدف آلنور
و بو مثللو هدف اعمال اولنه جنغی حالدہ صالک اوزرینه نشان
تخته سی مقامندہ یوزلری اوچر متره عرضندہ و دردر متره
ارتفاعندہ اولق اوزره درت کوشه لی اوله رق اعمال
وترتیب اولنمیدر .

(۳) بیان اولتان انداخت ترتیدلرندہ یالکز طبه لی
دانه لر انداخت اولنه جقدر .

و بونلردن ۱۵ : ۲۱ سانتیمتره لکه قدر دانه دروننه تام
پارمله باروتی طبه ایله ودهایوک یعنی ۲۴ و ۲۶ و ۲۸ و ۳۰،۵
سانتیمتره لک طویلر ایله انداخت اولنه جق دانه لر دروننه
پارمله باروتی یرینه طاش کوری و بو بولنه مدیغی حالدہ
قومدن هربری دستره طلاشیله نصف نصفه قارشیدریلوب
وضع و طبه یری دخی اغاجله قیانه جقدر .

و الحاصل باره لئمان مر میاتک مقدارینی مین جدول و دفتر لری
تنظیم ایدیلرک منسوب اولد قلی الایک میر الایغنه و اورادن
دخی طوبجی مقتسلکی مقام جلیله تقدیم قلند جقدر .

(۲) قرده انداخت اولنان کور طه لی دانه لرمکن

اوله بیلدیکی قدر طو پلاتدیر یله جقدر .

(۳) اشبو آنسلی ونسان تعلیم لرنندن مقصد اصلی

عسا کرک فن رمیده اکتساب ملکه و مهارتله وقت سفرده
انداخت اولسه جق مر میاتک هدف مطلوبه اصابت
و تأثیر لری قضیه سی اولدیغنه و شو مقصد اهمک حصول
آوان تعلیم و تعلمده فوق الغایه سعی و اهتمام لری نه متوقف
بولندیغنه بناء طوبجی افرادینک ملترم اولان مهارتله
اتصافی ضابطاتک همت و غیر نلرنندن مأمول و عکس حالات
وقوعنده دخی آنلر مسئؤلدرلر .

سنه ۱۳۰۲

فی ۲۵ محرم

طوبخانه عامره مطبعه سنده طبع و تمثیل اولنمشدد

[illegible]

طوپچیرینک نسان انداخنی اصولی

۹۰۶،۰۰۰

سیار طوپچیلرینک بهر سنه اجرا ایده جگه نشان انداختی اصولی

(۱)

۱) مقدمه

نشان انداختن در مراد و مقصد طویچی نفرات یله چاوشان
وضابطانی حال سفری به وضع و نسا انداختنده مهارت
و قابلیت کسب ایتدیرمکدن عبارتدر . مراد و مقاصد
مذکور نك قولای وجوده کتورلمسی ایچون طویچی
عسا کرینه ممکن اولان خصوصاتک کافه سی اولجه او کر دلش
وهرشی حاضر لشمش بولماید .

